

URKUND

Marju Piir, Diana Lõvi, Ly Sõõrd
Tartu Ülikool

Haridustehnoloogide suvekool Käärikul 15.08 2017

Mis on plagiaat?

Plagiaat (ladina keeles *plagiarus* "inimeseröövija, orjakaupmees") ehk **loomevargus** on võõra teose või selle osade avaldamine enda omadena.

Plagiaadiks nimetatakse ka kirjaniku teose trükis avaldamist ilma tema nõusolekuta.

Plagiaadi tunnused:

1. Esineb äratuntav sarnasus kahtlustatava teose ja mõne varasema teose vahel.
2. Teoste vahel esinevat sarnasust ei ole võimalik seletada juhusega.
3. Teose autor ei ole viitamise või tänusõnadega või muul viisil tunnistanud varasema teose kasutamist.

Kas tahtlik või tahtmatu loomevargus?

Tahtlik loomevargus

- Internetist kopeerimine,
- teise tööle oma nime lisamine,
- pabertrükistest teksti maha kirjutamine, lisamata jutumärke, allikaid.

Tahtmatu loomevargus

- puudulik eneseväljendusoskus,
- unustamine,
- teadmatus.

Kas plagiaat on kuritegu?

Eesti Vabariigi Karistusseadustiku § 219 lõige 1:

„ Võõra teose, teose esituse, leiutise, tööstusdisainilahenduse või mikrolülituse topoloogia oma nimel üldsusele teatavaks tegemise või autori või teose esitaja isiklike õiguste muu rikkumise eest karistatakse rahalise karistuse või kuni kolmeaastase vangistusega. ”

Millal on tegu plagiaadiga?

Vali järgmisest loetelust, milliseid teguviise saab käsitleda plagiaadina:

- A.** Lühikese teksti kopeerimine alliktekstist originaali autorile viitamata.
- B.** Koostöös juhendaja/õpetajaga jätkate enda poolt varem kirjutatud teksti (mis pole avaldatud) kirjutamist.
- C.** Teise autori teksti tõlkimine ja selle tõlke kasutamine allikale viitamata.
- D.** Olemasoleva teksti kasutamine esialgsele autorile viitamata, kusjuures teksti on natuke kohandatud, muudetud sõnade järjekorda ja lause struktuuri, asendatud sõnad sünonüümidega, eemaldatud või lisatud üksikuid sõnu jne.

- E.** Mitme erineva teksti liitmine üheks uueks tekstiks, kus esialgsetest allikatest on samal kujul alles vaid mõni sõna või lause, ilma ühelegi allikale viitamata.
- F.** Maksimaalselt 3-4 lausest koosneva teksti kasutamine oma töös, viidates esialgsetele autoritele.
- G.** Enda poolt kirjutatud teksti tõlkimine teise keelde ning selle tõlke kasutamine.
- H.** Teksti edasiarendamine, st võtad oma vana (juba avaldatud) teksti ja arendad seda edasi, aga ei märgi ära, mis osad on vanad ja kes on nende autor.

URKUND - plagiaadituvastussüsteem

- ca 300 erinevat andmebaasi (TÜ DSpace, avalikud baasid, teiste koolide andmebaasid), internet
- HITSA URKUNDi konsortsium - baas suureneb iga liituja (üles laetud töö) arvelt
- mis on lubatud kattuvused? (tsitaadid, kasutatud kirjandus jne)
- protsendi järgi ei saa otsustada
- otsuse teeb inimene

<http://urkund.com>

Logimine

- staff & teacher
- *receiver* aadressi näide: diana.lovi.ut@analysis.urkund.com

Ärge jätke mind üksi!

foto allikas : <http://www.cbc.ca/news/canada/manitoba/university-loneliness-back-to-school-1.3753653>

TÜs aitavad ja juhendavad õppejõude kattuvuste analüüsimisel:

- AVOK e akadeemilise väljendusoskuse keskus
- õpetamise arendamise konsultandid

Kolm viisi tekstide saatmiseks URKUNDi

upload

Urkundi töölaual

manuse saatmine

vastuvõtja *receiveri*
aadressile

Moodle

ülesande vahend
õpikoda
foorum

fail + online tekst

 Upload documents

NB! postkast võib
ummistuda - teha eraldi
kaust suunamisreegliga

Urkund analüüsib teksti,
analüüsist jäetakse välja:
skanneering
pilt
tabelid
meedia

- Kõikide üliõpilaste poolt tehtavate tööde puhul kuuluvad töö isiklikud (muuta, täiendada) ja varalised õigused (koopiate tegemine, levitamine) üliõpilasele.
- Üliõpilastööde kontrollimine on üks osa hindamisprotsessist
- Urkundi indekseeritud andmebaas
- Urkundi keskkond ei ole tööde otsingu ega avaldamise keskkond

Ära jäta õppurit raportiga üksi,
vaid

näita õppijale raportit ja las ta õpib sellest.

Urkundi raport ja selle tõlgendamine

- Raportis näidatakse kattuvusi teiste tekstidega (sh lubatud kattuvused, nt korrektsest vormistatud tsitaadid).
- Töö kattuvuse protsent on dünaamiline ja sõltub allikate sisse/välja lülitamisest: näiteks varem üles laetud mustandiga võrdlemist saab välja lülitada.
- Raportit saab jagada õppijaga, saates kutse e-postiga.

Allikatega kattuvuse protsent (dünaamiline)

Üles laetud dokumendi põhiandmete aken

Kattuvate allikate aken

Üles laetud dokumendi ja kattuvate allikate tekstide võrdlemise aken

Raporti lingi jagamine meili teel (NB! Raporti säilitatakse töölaual 25 kuud)

Raporti eksportimine PDF-na

Raporti taastamine esialgsel kujul

Alternatiivsete allikate sisse/väljalülitamine

Peida/näita tekstide erinevusi

Tõsta esile tsitaadid (jutumärkidega eraldatud tekstiosad)

Tõsta esile sulgudega piiratud tekstiosad

Allikaga kattuv löik kontrollitavas tekstis

Allika teksti võrdlus

Tekstis esinevate anomaaliade hoiatused

The screenshot shows the URKUND web interface. At the top, there are tabs for 'Sources' and 'Highlights'. The 'Document' section shows details for 'URKUNDI tutvustus.docx (D27542743)', submitted on 2017-04-25 16:58 (+03:00) by Ly Söörd (ly.soord@ut.ee). The 'Sources' table lists several sources with their respective coverage percentages: 90%, 95%, 99%, and 57%. The main content area displays a comparison of text from two sources. The left source is highlighted in yellow, and the right source is highlighted in grey. The text in the right source contains several red boxes indicating anomalies or differences, such as 'valides', 'Shibboleth Login', and 'receive address'. At the bottom, there are navigation buttons for 'esimene / eelmine / järgmine löik'.

Nupud: esimene / eelmine / järgmine löik